

VIDGAR VYERNA. "Vissa personer förmår frigöra sig från det rådande och tänka nytt. Men självklart får de betala ett pris för det", säger författaren David Lagercrantz som skrivit en roman om datorns skapare Alan Turing.

David Lagercrantz fascinerar av extrema personer som förmår att tänka nytt. Han har tidigare skrivit om uppfinnaren **Håkan Lans**, en bok som nu ska bli film, och det var under arbetet med den boken han stötte på Alan Turings historia. David Lagercrantz störs av de primitiva mekanismer som den här typen av udda personer utlöser hos andra.

"Vi älskar de kreativa människorna när de har lyckats, då bugar vi. Men innan, då hatar vi dem. När de tänker nytt känner vi oss hotade, vi påminns om att vi själva inte har åstadkommit något, om hur tråkiga och vanliga vi är. Tänk på hur mycket skitsnack det blir när en person sticker ut. Det är klart att vi ska trycka ned någon som tänker nytt och annorlunda."

Självfallet behöver nya idéer motstånd eftersom de då slipas och blir skarpare. Men ofta går det för långt och till personangrepp, konstaterar han.

"Om personen lyckas i sin ovanlighet är det ju underbart om man kan säga att 'den där killen är ju visserligen kreativ men han är hopplös, han vet inte hur man ska uppföra sig'. Då känner vi oss inte lika hotande."

Mobbning i näringslivet

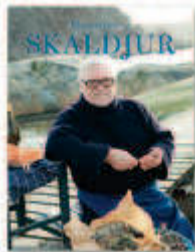
David Lagercrantz anser inte att vi har blivit nämnvärt mer toleranta med tiden. Strukturerna och värderingarna som råder i samhället och i näringslivet är i stort sett lika fasta som för 70 år sedan och minst lika svåra att följa för dem som inte förstår koderna. Vi säger att vi älskar det kreativa, men i verkligheten gillar vi anpassning och konformism mer. Därför går vi miste om massor av goda idéer och vi drabbas av masspsykos och finansbubblor.

"Det är mycket friskt och nytt som mobbas ut i näringslivet. Släpp in en kille som Alan Turing på Ericsson, så ska ni se att han inte får det så lätt."

NADIA DYBERG
nadia.dyberg@di.se
08-573 650 58

Fotnot: Boken *Syndafall i Wilmslow* kommer ut den 9 januari, även som ljudbok, med **Reine Brynolfson** som uppläsare.

FOTO: NIKLAS LARSSON

manskonst och det är samma personer som står bakom alla tre kokböckerna.

Varken Karin Fransson eller Leif Mannerström bjuder på någon läsning, det är recept sida

upp och sida ned, varvat med delikata matbilder och foton från miljöer där råvarorna hämtas. I synnerhet Mannerströms bok är svår att bläddra i eftersom innehållet är så frestande att man fastnar.

För ett par år sedan fick vinskribenten **Bengt-Göran Kronstam** flera priser för boken *Vinets magi*. Nu kommer uppfölja-

ren *Smakens magi*. Den är utgiven på Max Ström, förlaget som är specialiserat på fotoböcker, vilket garanterar att boken är en fröjd att bläddra i. För reportagebilderna svarar vinfotografen **Claes Löfgren**. I 16 kapitel, uppdelade efter olika smaktyper, berättar Bengt-Göran Kronstam om vinerna och ger tips på vilka som passar till olika maträtter. *Smakens magi* innehåller betydligt fler recept än *Vinets magi*, cirka 90 stycken, men vinkeln är inte lika tydlig som en resa runt jordens vindistrikt.

GÖRAN JONSSON
goran.jonsson@di.se
08-573 651 48

LASSE WINKLER

lasse.winkler@svb.se

Med önskan om en riktigt god bok

Di HÄR KOMMER NÅGRA lästips inför julen och en hög böcker värda att ge bort. Jag börjar med två av mina hjältar som lämnade in under senhösten: **Studs Terkel** och **James Crumley**.

Amerikanen Studs Terkel var en lysande radiojournalist som framför allt samlade på röster och människors historier. Hans böcker är ofta vidunderliga livsberättelser, fulla av värme och livsfarenhet.

Ett litet urval: *Coming of age (The story of our century by those who've lived it)*, *Hope dies last* och memoarerna *Talking to myself*. För den som vill läsa honom på svenska är det bibliotek som gäller. Det finns minst en handfull titlar, de flesta från 1970-talet.

James Crumleys bortgång är en förlust av gigantiska mått. Samtidigt som han dog kom Modernista ut med den enda bok av författaren som finns på svenska, *En sista riktig kyss*. En bra introduktion till Crumley. Men missa framför allt inte hans stora lilla krigsroman *One to count cadence*. Det är en bok som ställer *Moment 22* och andra klassiska krigsskildringar i skuggan.

DET BÖRJAR KOMMA ut en hel del intressanta och karaktärsrika deckare på mindre svenska förlag som Alfabeta, Weyler, Ersatz och de tre jag nämner här nedan.

På Sekwa kom fransyskan **Anne Rambach** tidigare i år ut med *Bombyx*. Det är garanterat olikt allt annat ni läst på svenska i deckargenren på många år. En bitvis surrealistisk historia som för tankarna till den franska filmen *Nikita*.

Australiensaren **Peter Temple** kom i år ut med *Mörka kust* på det lilla Göte-

borgsförlaget Kabusa. Temple, som fick det brittiska deckarpriset Duncan Lawrie Dagger i fjol, har varit Australiens klarast lysande deckarförfattare i många år men i resten av världen har framgångarna låtit vänta på sig. Temple lyckas alltid skapa en tydlig atmosfär och en bra och bitvis mycket humoristisk dialog i sina böcker. Oavsett om det handlar om så kallade "stand alone-historier" eller några av

hans böcker om advokaten Jack Irish. Prova till exempel *Bad depts* och *In the evil day*.

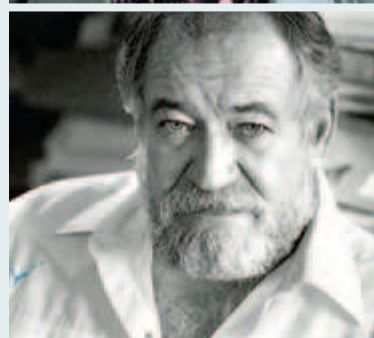
Ett annat litet förlag är Modernista, som ger ut en serie kallad Modernista Pulp. Där ingår ovan nämnda *En sista riktig kyss* av James Crumley, men också **Dennis Johnsons** *Jesus' son* och **Jim Thompsons** *Mördaren i mig*.

BORTOM DECKAR genren finns det många pärlor. Här tre böcker att ge bort i jul. **Fredrik Sjöbergs** *Den utbrände kronofogden som fann lyckan* (Nya Doxa förlag). En bok

med samlade essäer från de senaste tio åren. Egentligen ingen rekommendation, utan mer en order. Få skriver så elegant och intresseväckande som Sjöberg.

Blue shots (Journal förlag), en bok av Göteborgsfotografen **Erik Lindahl**. Bilder från bluesens USA med förord av den amerikanske rocksribenten **Nick Tosches** (bara det!) och texter av **Nils Hansson**.

Till sist – jag trodde aldrig att jag skulle rekommendera en kaffebordsutgåva men här kommer den: Världens bästa reportagetidning Vanity Fairs fotobok, *The portraits, a century of iconic images*. Tung och dyr och med fokus på amerikansk populärkultur – en present som slår läsaren med häpnad. ♣

HAR SATT PUNKT. Författarna Studs Terkel och James Crumley.

FOTO: SCANPIX

PS!

För några veckor sedan var det Augustgala. Gudars, det var en tråkig historia. Det borde vara årets fest, men bokbranschen kan tyvärr inte stava till glamour. Själva priset må vara en medie- och försäljningsmässig framgång. Men festen? Så stift och tråkig att klockorna stannar. Biljetterna kostar nästan 700 kronor. För det får man en flott lokal, ett glas bubbel, ett musikuppträdande som inte berör, en dåligt insatt konferencier, svårpratade författare och lite käk. Vimmelbilderna tas med fördel innan festen börjar, efter prisutdelningen försvinner förlagen med sina författare till egna fester.

Lasse Winkler är chefredaktör på branschtidningen Svensk Bokhandel.